

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.II.20.045/2026/8.

A felperes: Felperes1

(Cím1)

A felperes képviselője: dr. Czike Gábor Iván kamarai jogtanácsos

Az alperes: Alperes1

(Cím2)

Az alperes képviselője: Gerencsér és Társa Ügyvédi Iroda

(Cím6;

ügyintéző: dr. Gerencsér András és dr. Molnár Lili ügyvédek)

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék

9.G.40.046/2025/17.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 18. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes a cégnyilvántartásba a Cg.Cégjegyzékszám1 cégjegyzékszám alatt bejegyzett felszámolási ügy adósa1 „felszámolás alatt” (a továbbiakban: felszámolási ügy adósa1, adós, társaság) önálló képviseleti joggal rendelkező vezető tisztségviselője és tagja volt annak alapításától, 2022. október 12-étől (helyesen: 2022. október 7-étől) 2023. november 27-éig. 2023. szeptember 29-étől a társaságba tagként lépett be Személy1, aki az ügyvezetői tisztséget is betöltötte önálló képviseleti joggal.

[2] Az adós társaság 2022. évre vonatkozó számviteli beszámolója szerint a 2022. december 31-ei mérleg fordulónapon a forgóeszközök értéke 2.884.000 forint volt, míg a rövid lejáratú kötelezettségeké 110.000 forint.

[3] A Felperes1 illetékes adóigazgatósága az adósnál 2023. adóév bevallási időszakai tekintetében több adóellenőrzést folytatott le. Az ellenőrzések eredményeként a 2023. február – 2023. július havi időszakra 23.367.000 forint adóhiányt állapítottak meg. Az adóhatósági határozatokban megállapított tényállás szerint az adós a bizonylatait, könyveit, nyilvántartásait meghamisította, szándékosan és bizonyítottan fiktív számlákra alapozta adólevonási jogát. A számlákon szereplő gazdasági események ténylegesen nem történtek meg. Az adós által be nem vallott adóhiány összegek az eredeti esedékességekkel folyamatosan növelték az adós rövid lejáratú kötelezettségeit 2023. adóév során. Az adóst az adóellenőrzés során megállapított áfa adótartozásokon, adóhiányokon felül olyan további adótartozások is terheltek, amelyeket a társaság önadózás keretében vallott be. 2023. augusztus 20-áig az adóst 30.646.000 forint bírság, mulasztási bírság és önellenőrzési pótlék; biztosítottaktól levont társadalombiztosítási járulék; személyi jövedelemadó és szociális hozzájárulási adó jogcímén terhelte tartozás. Együttesen az adóst 2023. augusztus 20-áig rövid lejáratú kötelezettségként 54.013.000 forint adótartozás terhelte.

[4] Az adós Bank1.-nél vezetett bankszámlájának egyenlege 2023. augusztus 20-án 167.418 forint volt, mely nem jelentett fedezetet az ekkor lejárt esedékességű adótartozásokra. Ezért az adós 2023. augusztus 20-án fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[5] Az adós bankszámlájáról 2023. szeptemberében mindösszesen 113.469.000 forint összegű készpénzfelvétel történt, melynek felhasználási eredménye ismeretlen.

[6] Az adós 2024. szeptember 28-án kényszersztörlési, majd 2025. március 21-én felszámolási eljárás alá került. A felszámolási eljárásban a felperes hitelezői igényét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Csődtv.) 28. § (2) bekezdés f) pontja szerinti 40 napos határidőn belül 389.698.455 forint összegben jelentette be, melyet a felszámoló nyilvántartásba vett. Az adós ingatlan-, illetve ingó vagyona hiányában a követelés kielégítésére nincs remény.

[7] A felperes keresetében a Csődtv. 33/A. § (1) bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes az ügyvezetői feladatait az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona 113.469.000 forinttal csökkent.

[8] Állította, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2023. augusztus 20-án következett be, amikor őt 54.013.000 forint adótartozás terhelte, melyhez képest 167.418 forint pénzeszközzel rendelkezett, egyéb likvid vagyon létrehozásához pedig adat nem áll rendelkezésre. Az ügyvezetői tisztséget betöltő alperestől elvárható volt, hogy az adós lejárt esedékességű fizetési kötelezettségeit és azt, hogy azok a bankszámláról nem teljesíthetők, figyelemmel kísérje. A 2023. augusztus 20-ai nappal kimutatott objektív fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a későbbiekben sem szűnt meg, mert az adós bankszámlájára 2023. szeptemberében érkezett pénzeszközök jelentős részét aznap, vagy egy-két napon belül különböző jogcímen átutalták, illetve a bankszámla pozitív egyenlegeit készpénzben felvették. Az adóhatósági határozatok az adós terhére adókülönbözetet amiatt állapítottak meg, mert az adós bizonylatait, könyveit, nyilvántartásait meghamisította, szándékosan és bizonyítottan fiktív számlákra alapozta adólevonási jogát. Az alperes tudatának át kellett fognia, hogy adóellenőrzés esetén adókülönbözeti megállapításra, adóhiány előírására kerülhet sor az adó eredeti esedékességével. Ebben az esetben szándékos jogszabálysértés miatt késedelmi pótlék és adóbírság alkalmazására is sor kerül a megállapított adókülönbözet 200 százaléka mértékének megfelelően. Az alperes az általa is felismerhető fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint járt el, tevékenysége kifejezetten hitelezőellenes volt. Az adós az önbevallás keretében bevallott adófizetési kötelezettségeit sem teljesítette, az adószámlákra csak jelentéktelen befizetés érkezett. A 113.469.000 forint vagyonsökkenés bizonyítékként szolgálnak a keresetlevél mellékleteként becsatolt bankszámlakivonatokat. A felvett pénzeszközök sorsa ismeretlen; azt pedig, hogy a pénzeszköz a hitelezők érdekében lett felhasználva, az alperes köteles bizonyítani. A felvett készpénz sorsa, felhasználása nem tisztázható, mert az adós utolsó vezető tisztségviselője a felszámolónak az adós társaság iratanyagát nem adta át. Emiatt bizonyítási szükséghelyzetben van [a polgári perrendtartásról szóló 1990. évi XCIII. törvény (Pp.) 265. § (2)-(3) bekezdései].

[9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy az adós társaságot Személy2 és felesége, Személy3 kérésére alapította, melynek egyszemélyes tagja és önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője lett. Ügyvezetői feladatokat a cég alapításától tagsági jogviszonya fennálltaig nem végzett, a gazdasági és adminisztratív döntéseket nem ő hozta, hanem Személy4. Csupán a cégjegyzék szerinti vezető tisztségviselője volt az adós társaságnak, a feladatokat azonban mindvégig Személy4 végezte el. Nem volt hozzáférése sem a cégkapuhoz, sem a banki felülethez. A bankszámla megnyitását követően a bankkártyát és valamennyi szerződést, dokumentumot átadta Személy3 részére, aki ezt követően mindezeket átadta Személy4-nek. Az adós társaság tevékenységéről, bevételeiről, kiadásairól, tartozásairól és könyvelési anyagáról tudomással nem rendelkezett, pusztán névlegesen kapcsolódott a társasághoz és abban, mint alkalmazott dolgozott egy ideig. Az alperes készpénzt nem vett fel soha a bankszámláról, ugyanis nem volt nála a bankkártya sem. Vitatta, hogy maga idézte volna elő az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét, mivel azt az árnyékügyvezetőként [Csődtv. 33/A. § (2) bekezdése] eljáró Személy4 magatartása idézte elő.

[10] A felperes válasziratában előadta, hogy a vezető tisztségviselői státusz elfogadása jogokat és kötelezettségeket keletkeztet, a tisztség elfogadásától kezdődően az alperes képviselte a céget, neki kellett folyamatosan figyelemmel kísérnie az adós tevékenységét, gazdasági folyamatait. A vezető tisztségviselő felel azért, ha az adós vagyonának kezelését kontroll nélkül olyan személynek engedi át, aki a felvett pénzzel nem számol el.

[11] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint a felszámolási ügy adósal adós volt vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona 113.469.000 forinttal csökkent. Kötelezte az alperest a felperesnek 96.000 forint perköltség, valamint az állam javára a meg nem fizetett 31.500 forint kereseti illeték viselésére.

[12] Határozata indokolásában elsődlegesen abból indult ki, hogy az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetében előadott történeti tényállás egyetlen elemét illetően sem tett érdemi vitató nyilatkozatot; védekezése más irányú volt. Ezért a Csódtv. 33/A. § (1) bekezdése alapján bizonyítandó tények esetében alkalmazta a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjában írtakat, mivel azok tekintetében kételye sem merült fel.

[13] Az alperes által vitássá nem tett, a keresetben megjelölt fizetéseképtelenségi időpont (2023. augusztus 20.) esetében egyetértett a felperessel abban, hogy a 23.367.000 forint, valamint a 30.646.000 forint adóhatósági követelés teljesítésére sem az esedékességgel, sem a felperes által megjelölt fizetéseképtelenségi időpontban nem volt fedezet, tartalék az adós bankszámláján. A bankszámlára ugyan érkeztek pénzbevételek, ezeket azonban még aznap vagy másnap az adóson kívüli személyek számára átutalták. Hangsúlyozta, hogy a felperes az adós 2023. szeptember havi bankszámlakivonataival igazolta, hogy 113.469.000 forint a bankszámláról készpénzben felvételre került. Ezzel az adós vagyona csökkent, mivel semmilyen olyan tény vagy körülmény az eljárás során nem merült fel, hogy ez az összeg a hitelezők érdekében került volna felhasználásra. A két megállapított tényből, mely szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, valamint abból, hogy az adós vagyona csökkent, igazoltnak találta azt, hogy az alperes nem a hitelezők érdekeit szem előtt tartva járt el a releváns időszakban. Az alperes ellenkérelmében csak a passzív, más által irányított magatartását hangsúlyozta, amiből következik, hogy semmilyen aktív, a jogszabályok által megkívánt lépést [Csódtv. 33/A. § (4) bekezdése] nem tett a hitelezők érdekeinek elsődlegességét szem előtt tartva.

[14] Az alperes védekezését illetően egyetértett a felperessel abban, hogy a vezető tisztségviselői jogviszony elfogadása után annak csupán névleges viselése, az adós társaság irányításának kontroll nélküli átadása, a bankszámlához hozzáférés biztosítása más személy részére elszámolási kötelezettség nélkül a hitelezői érdekeket negligáló vezetői magatartásnak minősül, és ilyen módon a kereset megalapozottságát támasztja alá. A gazdálkodó szervezet cégjegyzékbe bejegyzett vezetője nem mentesülhet a Csódtv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősség alól, csak azért, mert kívülálló harmadik személy utasításait követte, és csak névleges vezető volt.

[15] Az elsőfokú bíróság az alperes Személy2 és Személy3 tanúk meghallgatására és büntetőeljárás iratanyaga beszerzésére irányuló bizonyítási indítványát amiatt utasította el, mert értékelése szerint a kereset tárgyában való döntéshez valamennyi releváns tény rendelkezésre állt, az indítványozott bizonyítás pedig csak az alperes névleges vezetői minősége megerősítésére szolgálhatott volna.

[16] Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, míg másodlagosan annak megváltoztatása és a kereset elutasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Az ítélet hatályon kívül helyezését amiatt kérte, mert megítélése szerint az elsőfokú bíróság tény- és jogértelmezése téves volt, amikor azt állapította meg, hogy a felperes által előadott történeti tényállás egyetlen elemét illetően sem tett érdemi vitató nyilatkozatot, mert védekezése más irányú volt. Ebből az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kereset teljesítését ne ellenezné. Helyesen a kereset elutasítását kérte magára nézve, hiszen vitatta azt a tényt, hogy ő a vezető tisztségviselői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta volna el. Érdemi információi az adós működésével összefüggésben nem voltak, ugyanis az ügyvezetői feladatokat, mint árnyékügyvezető, Személy4 látta el, ezért a felperesi tényállításokat érdemben vitatni nem tudta. Ezért javasolta, hogy a felperes vonja perbe Személy4t, és indítványozta Személy2, valamint Személy3 tanúkenti meghallgatását is. A tanúbizonyítás vélhetően alátámasztotta volna, hogy az általa ellátott vezető tisztségviselői feladatok nem voltak ráhatással a hitelezők érdekeire. Az elsőfokú bíróság azonban indítványait teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, tisztességes eljáráshoz való jogát és a „fegyveregyenlőség elvét” súlyosan megsértve már az első tárgyaláson berekesztette az eljárást, bizonyítási indítványait elutasítva.

[17] Az ítélet megváltoztatását amiatt kérte, mert álláspontja szerint helyesen Személy4 felelősségét kell megállapítani a Csódtv. 33/A. § (2) bekezdése alapján árnyékvezetői minőségére figyelemmel. Bírósági gyakorlatra (Győri Ítéltábla Gf.II.20.145/2021/10., Kúria Gf.VII.30.114/2019/7.) hivatkozással kifejtette, hogy ő maga nem vonható felelősségre, ugyanis egyáltalán nem volt ráhatása a társaság gazdasági helyzetére, ily módon tudomással sem rendelkezhetett arról, hogy milyen gazdasági helyzetben van, és hogy fenyegeti-e fizetése képtelen helyzet. Emiatt szükséges a felperesnek perbe vonnia Személy4t, mint árnyékügyvezetőt, akinek felelőssége a Csódtv. 33/A. § (2) bekezdése alapján megállapítható.

[18] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[19] Az alperes – utólagos bizonyítást indítványozva – csatolta a Felperes1 Dél-dunántúli Bünyügyi Igazgatósága Vármegyei Vizsgálati Osztálya 2026. március 3-án kelt, 62002/338/2023. bü. számú eljárást megszüntető határozatát, amelyből kitűnik, hogy a nyomozó hatóság vele szemben a költségvetési csalás büntette, valamint folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt indult eljárást megszüntette. Hivatkozott a megszüntető határozat 2. oldalának harmadik bekezdésére, amely szerint „az eljárás során beszerzett további adatok és vallomások alapján az állapítható meg, hogy nem a gyanúsított volt a felszámolási ügy adósa1 tényleges ügyvezetője, és nem ő állította ki a cég1Kft. részére a valótlan tartalmú számlákat”. Szerinte a becsatolt határozat alátámasztja azt az álláspontot, hogy ugyan névleg és a cégnyilvántartás szerint ügyvezetője volt a

társaságnak, azonban a tényleges gazdasági és operatív döntéseket nem ő hozta meg, hanem Személy4.

[20] A felperes az utólagos bizonyítási indítványra úgy nyilatkozott, hogy a Pp. 373. § (2) és (3) bekezdései két feltétel együttes bekövetkezéséhez kötik a másodfokú eljárásban az új tény állításának lehetőségét. Az egyik, hogy az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására, vagy következett be, míg a másik – anyagi jogi – feltétel, hogy az új tény annak elbírálása esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. Álláspontja szerint az alperes által csatolt nyomozóhatósági eljárást megszüntető végzésben szereplő tény elsőfokú bírósági elbírálás esetén sem eredményezett volna kedvezőbb ítéletet az alperes számára. Az elsőfokú ítélet ugyanis rögzítette azt is, hogy az alperesi védekezés alapján az általa előadott tények valósága esetén sem mentesülhetett volna a felelősség alól. A vezető tisztségviselői jogviszony önkéntes elfogadása után annak csupán névleges viselése, a cég irányításának kontroll nélküli átadása, a bankszámlához hozzáférés biztosítása más személy részére elszámolási kötelezettség nélkül hitelezői érdekeket negligáló vezetői magatartásnak minősülnek, és ekként a kereset megalapozottságát támasztják alá. A büntetőeljárásban a nyomozó hatóság csak annyit mondott ki, hogy az adós társaság nevében kiállított számlákat ténylegesen nem az alperes állította ki, ezért nem követte el a terhére rótt bűncselekményeket. Az azonban, hogy az adós nevében történő számlakiállítás miatt az alperest nem terheli büntetőjogi felelősség, nem jelenti azt, hogy a Csődtv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezető tisztségviselői felelőssége ne állna fenn. Az alperest nem mentesíti a felelősség alól az, hogy csak „névleges” vezető tisztségviselőnek tekinti magát. A hatályos jogi szabályozás ugyanis nem ismeri a „névleges” vezető tisztségviselői státuszt.

[21] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése, 371. § (1) bekezdése] bírálta felül, így csak a fellebbezésben megjelölt, a felülvizsgálat alapjául szolgáló okokat értékelte. Az ilyen terjedelmű felülbírálat alapján megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[22] A fellebbezésben kifejtettekkel szemben az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy az alperes ellenkérelmében a keresetben előadott tényeket részleteiben nem vitatta, ezért azokat valóban kell tekinteni, így erre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének nem lehetett helye. A felperes keresetét a Csődtv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította, amely szerint a hitelező annak megállapítását kérheti, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent.

[23] A bizonyítási teher különös törvényi szabályon, a Csődtv. 33/A. § (5) bekezdésén alapuló átfordulása hiányában a bizonyítási érdek eljárásjogi szabálya [Pp. 265. § (1) bekezdése] alapján a felperest terhelte

- a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és időpontja,

- a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartás,

- a vagyonsökkenés, illetve

- a hitelezői érdekeket sértő magatartás és annak eredménye (a vagyonsökkenés) közötti okozati összefüggés bizonyítása (BDT 2020. 4145.).

[24] A felperes keresetében előadta, hogy az ügyvezetői tisztséget betöltő alperes mely időponttól (2023. augusztus 20-ától) és milyen okból (az 54.013.000 forint adótartozás lényegesen meghaladta az adós társaság bankszámláján rendelkezésre álló 167.418 forint egyenleget) bekövetkező fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetét követően mely hitelezői érdeket sértő magatartással (2023 szeptemberében az adós bankszámlájáról 113.469.000 forint felvételével) csökkent az adós vagyona.

[25] Az alperesnek ellenkérelmében érdemi védekezés esetén (Pp. 199. § (2) bekezdés b) pontja) fel kell tüntetnie a keresetlevél érdemi részében előadottakra vonatkozó vitató és cáfoló nyilatkozatokat [bb) alpont], valamint a védekezést megalapozó tényeket és az azokat alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat az e törvényben meghatározott módon. [bc) alpont] A Pp. alapján tehát az alperesnek az érdemi védekezésben törvényi kötelezettsége egyértelmű nyilatkozatot tenni arról, hogy a keresetlevélben előadott mely tényállításokat vitatja, azaz a kereset általános vitatása nem elegendő.

[26] Az alperes ellenkérelmében sem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak kezdő időpontját, a hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartás és az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett vagyonsökkenést – mint a kereset lényeges tényállási elemeit – nem tette vitássá, csupán arra hivatkozott, hogy ténylegesen az ügyvezetői tevékenységet nem látta el, "névleges" ügyvezető volt, az adóssal kapcsolatos tényleges ügyintézés, a készpénzfelvételeket Személy4 végezte. Ez a hivatkozás pedig nem volt alkalmas a kereset lényeges tényállási elemei cáfolására. Nem tartalmazott ugyanis védekezést az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezésére, a hitelezői érdekeket sértő alperesi magatartásra, és az azzal okozati összefüggésben előállt vagyonsökkenésre.

[27] Az elsőfokú bíróság által helyesen alkalmazott Pp. 203. § (2) bekezdése a) pontja törvényi vélelmet állít fel arra, hogy nem vitatottnak, illetve nem ellenzettnek kell tekinteni az érintett tényállítást, bizonyítékot, bizonyítási indítványt, ha a fél a perfelvételi iratban nem tüntet fel az e törvényben előírt valamely perfelvételi nyilatkozatot. Ezen túl a Pp. 266. § (1) bekezdése alapján a törvény értelmében nem vitatottnak tekintendő tényállítást a bíróság valósnak fogadhatja el, ha annak tekintetében kéteye nem merült fel.

[28] Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen megindokolta, hogy az alperesi vezetői felelősség megállapításának alapjául szolgáló egyes tényállási elemeket milyen okokból tekintette valósnak, azokban miért nem merült fel kéteye.

[29] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és ideje körében az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást; ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá.

[30] A Kúria Polgári Kollégium Joggyakorlat-Elemző Csoportjának 2017. február 6-án elfogadott, a bírói gyakorlatot összegző 2016.EI.II.JGY.G.2. számú összefoglaló véleményében (a továbbiakban: összefoglaló vélemény) foglaltaknak megfelelően a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének vizsgálata a Csódtv. 33/A. § (3) bekezdésében megadott fogalom meghatározásból következően (Kúria Gfv.VII.30.405/2018/5.) vagyoni szemléletet igényel. A törvényi szabályozás középpontjában az esedékes tartozások és azokhoz tapadva a tartozások kiegyenlítésére alkalmas, avagy arra alkalmatlan adósi vagyon áll. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós – likvid vagyon hiányában – nem képes az esedékes tartozásai kiegyenlítésére (objektív feltétel), és erről az adós vezető tisztségviselője tudomást szerzett, illetve kellő gondosság esetén tudomást kellett szereznie (szubjektív feltétel). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív feltétele akkor állapítható meg, ha az adós esedékes tartozásainak összege meghaladja a társaság likvid, vagy likviddé tehető vagyonát. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja az ügyben feltárt összes körülmény ismeretében és mérlegelésével állapítható meg.

[31] Már akkor megállapítható a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, ha az adós egyetlen hitelező felé nem tudja esedékességgel kiegyenlíteni a tartozását, és erről a vezető tisztségviselő tud, vagy tudhat. (Ha nem likviditási okból nem egyenlíti ki a tartozást, ezt a vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania.) A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját illetően szakértői bizonyításra csak akkor van szükség, amikor nem konkrét hitelezői igény alapozza meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, hanem az adós eszközeinek és forrásainak vizsgálata alapján az adós eladósodottsága (Kúria Gfv. VII. 30 544/ 2018/4.).

[32] Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő, hogy van-e az adósnak olyan tartozása, amely alapján a Csódtv. 27. § (2) bekezdése értelmében - erre irányuló kérelem esetén - fizetéseképtelennek minősülne. A lényeges az, hogy az adós a tartozását az esedékességgel képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb okból nem akarja a kötelezettség kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn (ebben az esetben viszont ellene felszámolás kezdeményezhető). Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességgel nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, úgy bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy észszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Csódtv. 33/A. § (1) bekezdése szerint - a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően - beáll felelősségük a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességgel kielégítésének képessége likvid pénzeszközök meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozás(ok) kielégítésére. A hangsúly ebben a vonatkozásban az esedékességgel történő kielégítésen van: az adós képviselőinek folyamatosan figyelemmel kell követniük a cég esedékes, lejárt tartozásait és a cashflow kimutatását (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.276/2011/6.).

[33] Így a keresetlevél mellékleteként becsatolt adóhatósági határozatok igazolták, hogy az adós társaságot 2023. augusztus 20-án 54.013.000 forint adótartozás terhelte,

melyhez képest jelentéktelen összegű, 167.418 forint pénzeszközzel rendelkezett, más likvid vagyona pedig nem volt. Ezzel az adós fenyegető fizetéseképtelensége bekövetkezett, ami később sem változott, mert a bankszámlára beérkező összegeket nem a felperes, mint legnagyobb hitelezője követelésének kielégítésére fordította. A felperes ugyancsak a keresetlevélhez mellékelte bankszámla kivonattal igazolta, hogy 2023. szeptemberben az adós társaság bankszámlájáról 113.469.000 forint pénzfelvétel történt, melynek hitelezők érdekében történő felhasználására nem volt adat. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy a pénzfelvétel nyilvánvaló vagyonsökkenést okozott a társaságnál, mely okozati összefüggésben áll az alperes hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartásával.

[34] E tényállási elemekre az alperes az elsőfokú eljárás során semmiféle vitató nyilatkozatot nem tett. Ezek vitatása abból, hogy a vezetői tevékenységet nem ő látta el, „nyilvánvalóan” nem következett.

[35] Az alperes vezetői felelőssége megítélésénél a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) szabályaiból kellett kiindulni.

[36] A Ptk. 3:21. § (1) bekezdése alapján a jogi személy irányításával kapcsolatos döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapítók hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselője vagy vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.

[37] A Ptk. 3:21. § (2) bekezdése alapján a vezető tisztségviselő ügyvezetési tevékenységét a jogi személy érdekének megfelelően köteles ellátni.

[38] A Ptk. 3:24. §-a szerint a vezető tisztségviselő az ügyvezetés tevékenysége során a jogi személynek okozott kárért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben.

[39] A Ptk. 3:116. § (1) bekezdés alapján a gazdasági társaságot vezető tisztségviselői és képviselőre feljogosított munkavállalói írásban cégjegyzés útján képviselik.

[40] A Ptk. 3:112. § (2) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján önállóan látja el. E minőségében a jogszabályoknak, létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve. A vezető tisztségviselőt a társaság tagja nem utasíthatja, és hatáskörét a legfőbb szerv nem vonhatja el.

[41] Az idézett törvényhelyek alapján a vezető tisztségviselő a társaság legfőbb szervétől elkülönült hatáskörrel rendelkező olyan vezető, akinek legfőbb funkciója, hogy a társaságot képviselje külső jogviszonyokban és az ügyvezetés körébe tartozó kérdésekben önállóan döntéseket hozzon. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséig a társaság érdekeinek elsődlegessége, míg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a hitelezői érdekek figyelembevételével köteles eljárni (Ptk. 3:118. §).

[42] Az ügyvezetés az üzletszerű gazdasági tevékenység eredményessége érdekében folytatott folyamatos vezetői tevékenységet jelent, ami kiterjed a gazdasági társaság jogszerű működésének biztosítására is. Az ügyvezetőnek folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a társaság vagyoni helyzete alakulását, a kintlévőségeket, a társasággal szembeni követelések beérkezését, lejártát. Ezek a kötelezettségek a cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezetőt terhelik, független attól, hogy magát csak "névleges" ügyvezetőnek tekinti, és nem követi az adós társaság gazdasági helyzetét, azt, hogy az fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben van-e (EBH2011. 2326.). "Névleges" ügyvezetőt a társasági jog nem ismer. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította tehát meg, hogy a vezető tisztségviselői jogviszony elfogadása után annak csupán névleges viselése, a cég irányításának kontroll nélküli átadása, a bankszámlához hozzáférés biztosítása más személy részére az elszámolás kötelezettsége nélkül a hitelezői érdekeket súlyosan figyelmen kívül hagyó magatartásnak minősül.

[43] Az alperes felelősségének megállapítása szempontjából annak nincs jelentősége, hogy perbevonása esetén más személy, az alperes által árnyékvezetőnek tartott Személy4 felelőssége is megállapítható lenne-e a Csődtv. 33/A. § (2) bekezdése alapján. Az alperes annak hangsúlyozásával, hogy a tényleges vezetői tevékenységet Személy4 látta el, nem mentesülhet a vezetői felelősség alól, mivel a kereset alapjául szolgáló Csődtv. 33/A § (1) bekezdése szerint a cégnyilvántartásba bejegyzett vezető tisztségviselő felel a hitelezői érdekeket sértő magatartásért. Megjegyzendő továbbá, hogy perben állása hiányában nem hozható döntés Személy4 árnyékvezetői minőségéről.

[44] Az elsőfokú bíróság arra is helytállóan utalt, hogy az alperes által indítványozott tanúbizonyítás sem a vezetői felelősség tényállási elemeit érintette volna, hanem az alperes „névleges” vezetői minőségét támasztotta volna alá, ami az említettek szerint a vezetői felelősség cáfolatára nem alkalmas.

[45] Az alperes az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően keletkezett bizonyítékot, a Felperes1 Dunántúli Bűnügyi Igazgatósága eljárást megszüntető határozatát csatolta utólagos bizonyításként a fellebbezési eljárás alatt. A büntető ügyben született eljárást megszüntető határozat indokolásában foglalt ténymegállapítást ("nem a gyanúsított volt a felszámolási ügy adósa1 tényleges ügyvezetője") tartalmazó okirat olyan új bizonyítási eszköz, amely az alperes ellenkérelme alapjául korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál [Pp. 373. § (3) bekezdése]. Ezt a megállapítást azonban a büntetőügyben eljáró hatóság a büntetőeljárás szabályai alapján hozta meg, másfelől pedig nem alkalmas – a fent kifejtettek alapján – az alperes számára kedvezőbb határozat meghozatalára. A névleges ügyvezetői minőség vállalása ugyanis épp a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartásként a kártérítési felelősség megállapítása alapjául szolgált.

[46] Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[47] A pernyertes felperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem számított fel, így arról az ítéltábla nem rendelkezhetett [Pp. 81. § (1) bekezdése, 82. § (3) bekezdése]. Az alperes viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült, a megfizetett 48.000 forint fellebbezési illetékből és ügyvédi munkadíjból álló perköltségét [Pp.83. § (5) bekezdése].

Győr, 2026. május 7.

Dr.Szabó Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
előadó bíró

Dr.Konarik Attila s.k.
bíró